

Posudek oponentky
diplomové práce vypracované Tomášem Vejsadou
na téma „Pravidlo podnikatelského úsudku“

Předložená diplomová práce je věnována problematice, která spadá do oblasti právního režimu členů řídicích orgánů obchodních společností a zejména pak společností kapitálových.

Z hlediska struktury se text člení do šesti kapitol, v nichž se diplomant nejprve zabývá obecně povinnostmi členů orgánů kapitálových společností podle české právní úpravy a podle úpravy USA a důsledky porušení povinné péče a loajality. Dále se věnuje pravidlu podnikatelského úsudku v USA (přesněji v úpravách vybraných amerických států, a to především státu Delaware), zařazuje pojednání o doktríně a judikatuře business judgment rule v USA (opět by bylo přesnější hovořit názvu o přístupech v jednotlivých státech), zpracovává předpoklady aplikace tohoto pravidla v americkém prostředí a podle českého práva. Závěr, kde měly být shrnuty hlavní myšlenky, k nimž diplomant dospěl, připomíná spíše úvod práce, neboť uchazeč v něm uvádí, o čem se pojednával v jednotlivých kapitolách. Takto postavené struktury lze v zásadě přisvědčit. Mám však za to, že diplomová práce mohla být orientována o něco více „evropsky“, neboť uvedené pravidlo tvoří mimo jiné i součást německého akciového práva (v práci je o tom stručná zmínka jen na str. 49). Domnívám se také, že pravidlo podnikatelského úsudku má širší aplikační dopad. Diplomant je ale omezil – jak vyplývá z textu na str. 4 – jen na členy orgánů kapitálových obchodních společností, resp. další osoby, které se nacházejí v obdobném postavení (např. prokurista). Širší akční rádius tohoto pravidla ostatně mimo jiné vyplývá i z vládního návrhu zákona o obchodních korporacích a družstvech (§ 52), kde je uvedeno v obecných ustanoveních. Kritickou výhradu neformuluji k tomu, že se autor ve vztahu k osobním obchodním společnostem aplikací tohoto pravidla nezabýval (to považuji za správné, protože příliš široce formulovaná témata zpravidla vedou spíše k povrchnosti zpracování), ale k tomu, že z jeho text naznačuje, že toto pravidlo platí pouze pro kapitálové společnosti (str. 4). Ostatně i název práce je formulován obecněji.

Způsob zpracování tématu svědčí o zaujetí autora zvolenou problematikou. V kapitole II., se při výkladu obou základních přístupů, resp. koncepcí podnikatelského úsudku autor trochu „ztrácí“, zejména chybí zřetelnější vyvození základních koncepčních rozdílů mezi oběma přístupy. Podrobněji ale analyzuje toto pravidlo v kapitole IV. Kapitola III. je zajímavá a přehledná. Je z ní patrné, že judikatura soudů amerických států vztahující se

k pravidlu podnikatelského úsudku není konzistentní. Vzhledem ke svému zaměření jsou kapitoly I. až V. spíše popisné, i když i zde autor zaujímá místy vlastní stanoviska (str. 7, 29, 37). Více se ale autorsky prosazuje v kapitole VI., kde se mimo jiné zabývá i podmínkami, resp. možnostmi aplikace uvedeného pravidla v českých podmínkách. K tomu lze poznamenat, že již dříve se dopracovala k závěru, že člena orgánu nelze činit bez dalšího odpovědného za výsledek jeho činnosti, ale především za řádný výkon funkce i česká doktrína, resp. alespoň někteří její představitelé (např. Eliáš, K. *Akciová společnost. Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem jeho reformě.* Linde Praha 2000, str. 270). K autorovu názoru na aplikaci uvedeného pravidla v tuzemských podmínkách lze poznamenat, že se opírá převážně o teleologické argumenty, juristicky vzato se jedná o posouzení podmínek, za nichž je splněn jeden z předpokladů vzniku odpovědnosti člena orgánu za škodu, a to porušení povinnosti. K tomu je možné dopracovat se podle mého názoru i na základě tuzemské platné právní úpravy. Souhlasím ale s autorem, že je vhodné, aby právní úprava postavila tuto zásadu jejím explicitním vyjádřením najisto.

Z dílčích připomínek lze uvést, že monistický systém organizační struktury je typický i pro řadu evropských zemí, mezi nimi především pro Francii či Belgii (str. 4. pozn. 5). Za ne zcela přesné považuji vyjádření na str. 32 (druhý odstavec) ve vztahu k loajalitě, když loajalita je jedním z předpokladů ochrany členů orgánů. Pojednání o obsahu zájmu společnosti (str. 34) je dosti schematické, vzhledem k zaměření práce to však lze akceptovat. Upozorňuji pouze autora na ojedinělou zákonnou definici (resp. vykreslení kontur zájmu společnosti) v anglickém zákoně o korporacích z roku 2006. Pokud jde o terminologii, nepovažuji za vhodné zavedení zkratky „ředitelé“, které diplomant odvodil od monistického modelu organizační struktury akciové společnosti a pak používal i pro označení členů orgánů v tuzemských kapitálových obchodních společnostech, když tuzemská akciová úprava monistický model neupravuje (např. str. 12 a další). Velmi drobnou připomínku (a z hlediska posudku nikoli podstatnou) lze vznést k termínu „komise pro odměňování“ (str. 29), když zřejmě jde o výbor pro odměňování (obdobně jako výkonný výbor, výbor pro nominaci, výbor pro audit, atd.). Spíše diskutní je použití termínu „dobrá víra“. Mám zato, že možná přesnější by bylo hovořit o zásadě, resp. povinnosti poctivosti a slušnosti, než o dobré víře, která má v tuzemsku trochu jiný obsah.

Seznam použité literatury není příliš rozsáhlý, obsahuje sice některá reprezentativní díla, mám však za to, že vzhledem k tomu, že téma, resp. s ním související otázky, jsou relativně rozsáhle zpracovány jak v tuzemské, tak v zahraniční literatuře, diplomant mohl využít širší okruh pramenů. Diplomant též pracuje s americkou a českou judikaturou. Na

použitý zdroj je sice odkazováno, na některých místech však uchazeč pracuje s cizími texty na hranici mezi korektním použitím a převzetím cizího textu sice s odkazem, ale bez uvozovek, ačkoli jej přebírá více méně doslovně (str. 6, předposlední a poslední věta prvního odstavce) Totéž pak platí například i pro texty v poznámkách pod čarou na str. 6.

Předloženou diplomovou práci považuji po obsahové stránce za způsobilou obhajoby. K té ji ale doporučuji se značnou výhradou odvozenou od ne zcela standardní práce s literaturou

Praha 7. července 2010

Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.